

Cesta k obnově po koronavirové pandemii založená na ochraně lidských práv

Koronavirová pandemie odhalila nedostatky v respektování základních práv v oblasti zdraví, vzdělávání, zaměstnanosti a sociální ochrany napříč společnostmi. Nová zpráva Agentury Evropské Unie pro základní práva (FRA) mapuje dalekosáhlý dopad pandemie na lidská práva a navrhuje, jak nejlépe řešit prohlubující se nerovnosti a hrozby pro sociální soudržnost.

„Pandemie covidu otestovala sílu systémů ochrany základních práv napříč EU,“ říká ředitel agentury FRA [Michael O’Flaherty](#). „Vlády musí najít trvalá řešení pro otázky nerovnosti, rasismu a sociálního vyloučení. Pouze přístup založený na respektování základních práv umožní vládám vybudovat inkluzivní společnost.“

[Zpráva agentury FRA o základních právech 2021](#) dokumentuje vývoj v oblasti ochrany lidských práv v EU za poslední rok. [Kapitola věnovaná koronaviru](#) zkoumá dopad pandemie na základní práva lidí v každodenním životě. Zaměřuje se zejména na zranitelné skupiny, jako jsou starší lidé, osoby se zdravotním postižením, Romové či migranti.

Opatření v oblasti veřejného zdraví by vlády v budoucnu měly konzultovat s národními orgány pro ochranu lidských práv. Budou tak moci lépe posoudit jejich dopad na základní práva.

Vlády by zároveň měly:

- posilovat odolnost systémů vzdělávání, zdravotní péče a sociální podpory s cílem uspokojit potřeby všech,
- zavádět digitální řešení, překlenout digitální propast a bojovat proti dezinformacím,
- věnovat pozornost vysoce rizikovým skupinám, jako jsou osoby odkázané na péči jiných, zadržené osoby nebo lidé bez domova,
- zajistit spravedlivý a rovný přístup k vakcínám.

Mezi další klíčové otázky roku 2020 patří:

Rasismus – pandemie podnítila diskriminaci, trestné činy z nenávisti a nenávistné projevy vůči menšinám, zejména vůči osobám z přistěhovaleckého prostředí a Romům. Zároveň přitom hnutí Black Lives Matter a vůbec první [akční plán EU proti rasismu](#) zmobilizovaly úsilí v boji proti rasismu v Evropě. Země EU by měly pokračovat v boji proti rasismu prostřednictvím národních akčních plánů, trestat trestné činy z nenávisti, podporovat oběti a bojovat proti diskriminačnímu etnickému profilování v policejní práci.

Migrace – dodržování základních práv na hranicích EU je i nadále problematické. Migranti umírali na moři a čelili násilí a nucenému navracení na hranicích a přeplněným přijímacím střediskům. V souladu s navrhovaným paktem EU o migraci a azylu by země EU měly provádět účinné a nezávislé monitorování s cílem bojovat proti porušování práv na hranicích. Měly by rovněž zajistit odpovídající podmínky v přijímacích střediscích.

Práva dětí – během pandemie trpělo mnoho dětí, zejména těch, které pocházejí z ekonomicky nebo sociálně znevýhodněného prostředí. Vzdělávání na dálku bylo bez přístupu k internetu nebo počítačům obtížné. Během omezení volného pohybu osob a karantény došlo také k nárůstu zneužívání dětí. EU by měla podporovat iniciativy v rámci budoucí [evropské záruky pro děti](#) zaměřené na oblasti a skupiny nejvíce postižené pandemií. Země EU by měly všem dětem zajistit rovný přístup ke vzdělání a ochranu před zneužíváním.

Zpráva shrnuje a analyzuje hlavní vývoj v oblasti lidských práv v EU v roce 2020. Obsahuje [návrhy na opatření](#) v těchto oblastech: Listina základních práv EU a její uplatňování členskými státy; rovnost a nediskriminace; rasismus a související nesnášenlivost; začleňování a rovnost

Romů; azyl, hranice a migrace; informační společnost, soukromí a ochrana údajů; práva dítěte; přístup ke spravedlnosti a provádění Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením.

V případě zájmu o další informace nás kontaktujte prostřednictvím:

media@fra.europa.eu / Tel.: +43 1 580 30 653